

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/511/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512202572
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bianka Gelačiková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2012:1512202572.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Štrignerovej a JUDr. Blanky Podmajerskej vo veci starostlivosti o maloleté deti Derajové: Sára Olívia, nar. 01.07.2000, a Pavol Sebastián, nar. 04.07.2004, obe bytom Bratislava - Rusovce, Pohraničníkov 66, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny, Bratislava, Vazovova 7/A, deti rodičov: matka - C. T. D., bytom B. - J., X. XX, zast. JUDr. Angelou Noskovičovou, advokátkou, AK Bratislava, Mliekarenská 10, a otec - F. L., bytom A., A. XX, L. Q.K., v konaní o návrhu matky na rozhodnutie o podstatných veciach týkajúcich sa maloletých detí a protinávrhu otca, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V, č.k. 20P 57/2012-102 zo dňa 22.08.2012, jednohlasne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením č.k. 20P 57/2012-118 zo dňa 07.09.2012 sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozhodnutím udelil matke súhlas k vystaňovaniu maloletých detí Q. H., nar. XX.XX.XXXX a X. Q., nar. XX.XX.XXXX do A.. Upravil styk otca s maloletými deťmi každý kalendárny rok od 10. júla od 10.00 hod. do 30. júla do 18.00 hod.. V čase začatia styku je matka

povinná deti riadne na styk s otcom pripraviť, otcovi odovzdať v mieste bydliska, kde je aj v čase ukončenia styku otec povinný deti matke odovzdať späť. Matke uložil povinnosť otca písomne informovať o zdravotnom stave, školskej dochádzke, záujmových a mimoškolských aktivitách maloletých detí, ako aj o iných závažných skutočnostiach, ktoré sa ich týkajú v pravidelných mesačných intervaloch k poslednému dňu toho ktorého mesiaca. Zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava V č.k. 42C 161/2010-114 zo dňa 22.06.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co 386/2010-142 zo dňa 09.12.2011 v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi. Protinávrh otca zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa odôvodnil svoje rozhodnutie tak, že mal preukázané, že návrh matky je podaný dôvodne. Vzhľadom na špecifika prípadu, osobnostné špecifika detí, ich anamnézu a tiež vzhľadom na naďalej nespracovaný vzťah rodičov, ktorý má silný negatívny vplyv na maloleté deti, aj s poukazom na závery znaleckého posudku vypracovaného v konaní pred súdom prvého stupňa sp. zn. 25P 184/2008, ktorý doposiaľ nestratil na aktuálnosti, súd prvého stupňa dospel k záveru, že vystaňovanie detí do krajiny pôvodu ich matky, kde majú silné rodinné zázemie, je z hľadiska záujmov detí plne na ich

prospech. Súd prvého stupňa v danom prípade prihliadal aj na hľadisko výkonu práv a povinností rodičov, keďže v dôsledku vystaňovania sa detí dôjde k výraznému zásahu do rodičovských práv otca. Súd prvého stupňa však mal za to, že záujem detí na výchovu v stabilnom, pokojnom a akceptujúcom výchovnom prostredí preváži záujem otca na aktívnejšom podieľaní sa na ich výchove. Vzťahy medzi rodičmi sú naďalej mimoriadne narušené. Otec doposiaľ nedokázal prekonať svoj nepriateľský postoj voči matke, ktorú neobjektívne a nekritický k vlastnému možnému podielu zavinenia obviňuje z výchovných problémov maloletej Q., ako aj z jej osobnostných špecifik, čo však bolo vyvrátené už vyššie uvedeným znaleckým dokazovaním. Dôvodnosť zmeny zverenia pre prípadne nezvládnutú výchovu detí matkou súd posudzoval v paralelne prebiehajúcim samostatnom konaní, v ktorom neboli zistené žiadne závažné nedostatky v starostlivosti matky, odôvodňujúce zverenie detí otcovi a ani svojvoľné bezdôvodné odopieranie styku otca s deťmi. Fetovanie, z ktorého otec maloletú Sáru obvinil nebolo preukázané vyšetrovaním, pričom z obsahu spisu

20P 194/2012 vyplynulo, že išlo o nedorozumenie v jazykovom preklade, kde Q. nesprávne použila výraz fetovanie, namiesto sprejovanie. K ďalšej eskalácii napätia vo vzájomných vzťahoch medzi otcom a deťmi došlo z dôvodov na strane otca, ktorý sa nachádza v ťažkej životnej situácii spojenej s nemožnosťou zosúladiť jeho súčasný život - partnerský vzťah k súčasnej životnej družke a rodičovský vzťah k najmladšiemu dieťaťu, so vzťahom k deťom z prvého manželstva. Z neadekvátnych prejavov maloletej Q. voči najmladšiemu bratovi je zrejma evidentná súrodenecká rivalita, ktorá sa u Q. v miernejšej forme prejavovala aj voči X., ktorý vyplýval z preferencie brata zo strany otca. Súd prvého stupňa prihliadol aj na v posudku konštatovanú potrebu detí čo najstabilnejšieho citového a výchovného zázemia, bezpečia a trvácnosti v emotívnych vzťahoch a väzbách a hlavne akceptácie zo strany okolia, predovšetkým v prípade maloletej Q.. Súd prvého stupňa má za to, že zásadná zmena výchovného prostredia detí v dôsledku ich odchodu do Kanady bude prospešná, tak pre psychickú pohodu, ako aj ich ďalší vývoj. Súd prvého stupňa v zmysle § 43 Zák. o rodine venoval náležitú pozornosť názoru detí, ktoré sú obe vzhľadom ich vek a rozumovú vyspelosť schopné samostatne sa prejaviť. Túžbu detí odísť do prostredia, kde sa cítia obe plne prijímané a súčasne opustiť prostredie, s ktorým majú spojené množstvo negatívnych zážitkov a skúseností je prirodzená. K námietkam otca, ktorý považoval vyjadrenia detí za zmanipulované, súd prvého stupňa poukázal na závery znaleckého posudku, kde ani znalkyňa, ani konzultantka u matky nezaznamenali tendenciu k manipulácii s deťmi, naopak, takéto sklony boli zaznamenané práve u otca. V tejto súvislosti súd prvého stupňa poukázal aj na vlastnú zodpovednosť otca za stav jeho vzájomného vzťahu s deťmi. Pokiaľ otec nedokáže pred deťmi ovládnuť svoj negatívny a mimoriadne kritický postoj k matke, vzťahy medzi ním a deťmi sa nezlepšia. Vzťahy sa zhoršili aj tým, že pre absolútne odmietavý postoj súčasnej otcovej partnerky k návštevám Q. po dlhšiu dobu v mieste jeho bydliska nedochádza. Vystaňovanie sa maloletých detí nepovažuje súd prvého stupňa za rozporné so záujmami detí ani vzhľadom na súčasnú kvalitu vzťahov detí s otcom, ktoré sú z dôvodov súdom uvedených výrazne naštrbené. Otec si do decembra 2011 si neplnil ani vyživovaciu povinnosť voči deťom, pristúpil k tomu až na základe núteného výkonu rozhodnutia. Otec sa o študijné výsledky detí aktívne nezaujíma, sám sa vyjadril, že bol proti tomu, aby navštevovali B. školu, zmena prostredia môže na deti a ich

zdravý vývoj podľa názoru súdu prvého stupňa pôsobiť iba pozitívne, keď v konaní bolo preukázané, že majú v A. vytvorené pevné zázemie v rodine matky, ktorá sa vzájomne podporuje nielen po materiálnej stránke, ale i morálne. Deti budú mať v A. zabezpečené plne vyhovujúce bývanie, kvalitnú školu, vzdelávanie, hoci vyrastali na Q., preferujú T. jazyk, neexistuje jazyková bariéra, ktorá by komplikovala ich adaptáciu na nové prostredie. Priateľské väzby, budú udržiavať prostredníctvom internetu. Prvostupňový súd zároveň aj upravil úpravu styku otca s maloletými deťmi. Aby sa neprerušil kontakt otca považoval za potrebné zaviazat' matku v súlade s ust. § 24 ods. 5 Zák. o rodine k informovaniu o zdravotnom stave, školskej dochádzke, záujmových a mimoškolských aktivitách maloletých detí, ako aj o iných závažných skutočnostiach, ktoré sa detí týkajú, v pravidelných mesačných intervaloch k poslednému dňu toho ktorého mesiaca. Pri úprave styku prihliadal na školský režim detí, ako aj matkou prezentovanú vôľu umožniť otcovi čo najširší styk. Vzhľadom na vyhoviecie návrhu matky súd nemohol vyhovieť protinávhrhu otca, rozhodoval podľa stavu v čase vyhlásenia rozsudku a teda by ani nemohol upraviť pomery účastníkov požadovaným zmením výroku do budúcnosti. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie otec detí. Nesúhlasil s rozhodnutím súdu prvého stupňa. Prvostupňový súd nezistil skutočné motívy konania matky, neposudzoval ich, ale naopak neustále poukazoval na neho, na znalecký posudok z marca 2009, ktorý v predchádzajúcich konaniach odmietol a žiadal o kontrolný znalecký posudok, v tejto žiadosti mu ale súdy nevyhoveli. Znalecký posudok z marca 2009 je pre zisťovanie rozhodnutia v tejto veci neaktuálny, pretože neriešil zverenie detí do osobnej starostlivosti s pravidelným stretávaním sa detí s druhým rodičom a tento neriešil vhodnosť alebo nevhodnosť trvalého odlúčenia detí od rodiča a od súrodenca. Poukázal na ust. § 28 ods. 1 Zák. o rodine, kde súčasťou rodičovských práv a povinností je sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie a výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, pričom rozhodujúcu úlohu vo výchove detí majú rodičia. Nie je dôvod na to, aby súd rozhodol o odlúčení Q. a X. od neho a od ich súrodenca, je zrejmé, že otec má deti rád, má záujem sa o ne starať, neexistujú žiadne zdravotné, alebo iné prekážky, prečo by sa nemohol pravidelne stretávať s deťmi. Súd namiesto tohto rozhodnutia

mal uložiť napr. výchovné opatrenie s cieľom riešiť vzťahové problémy, najmä vyplývajúce zo Q. osobnostnej a psychickej dispozície a hendikepu, ktorý problematizuje vzťahy medzi nimi. Stanovisko detí bolo výsledkom dlhodobého zámerného ovplyvňovania a manipulácie detí, ktorá v osobe otca vytvorila deťom nepriateľa. Deti hovoria aj lámane Q., napriek tomu, že vyrastali na Q. miesto ich obvyklého pobytu je Q., sú slovenskými štátnymi občanmi a ich biologické korene sú Q.. Napriek tomu, že matka prezentovala názor, že deti budú vychovávané, ako Q. občania, toto zmenila a zapísala deti do T. školských zariadení. Matka svojim konaním ho zbavila všetkých rodičovských práv a uzurpovala si výhradné právo starať sa o deti. Poukázal na závadné správanie Q., ktoré bolo bagatelizované, matka taktiež neuviedla správnu školu, ktorú deti majú v A. navštevovať. Deti mu veľmi chýbajú, od začiatku ich osvojenia je na ne citovo viazaný, miluje ich, ako každý normálny rodič a je pre neho nepredstaviteľné, že by sa s nimi nemohol stretávať. Žiadal zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa tak, že nebude udelený matke súhlas na vysťahovanie maloletých detí a bude upravený styk podľa rozsudku Okresného súdu Bratislava V, č.k. 42C 161/10-114 z 22.06.2010.

Matka navrhla potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa ako správny.

Kolízny opatrovník navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa. Uviedol, že vo veci bolo uskutočnené rozsiahle dokazovanie listinnými dôkazmi, svedeckými výpoveďami, šetrením pomerov rodičov maloletých detí, v prirodzenom prostredí detí u matky, u otca, bol uskutočnený pohovor s maloletými deťmi, ktorého obsah a vyjadrenie boli súdu v písomnej forme sprostredkované. Pri pohovore s deťmi, ktorý sa uskutočnil v rodine matky bol prítomný iba tlmočník z dôvodu jazykovej bariéry, deti ovládajú slovenčinu okrajovo, ich vyjadrenia k otázkam, ktoré sa ich bezprostredne týkali boli autentické a úprimné. Rozhodnutie súdu je v súlade so záujmami detí a v súlade s ich vyjadreniami, pričom boli vyhodnotené podmienky, možnosti, schopnosti, skúsenosti a emocionálne väzby k obojmu rodičom a ich sociálnemu okoliu. Samotné rozhodnutie je zákonné a odborné, opiera sa o základné princípy platných zákonných noriem s plným rešpektovaním práv a právom chránených záujmov maloletých detí, taktiež aj práv rodičov.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p, prejednal vec podľa § 214 ods. 2 O.s.p., s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 156 ods. 3 O.s.p., a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je správne, odvolaniu otca nie je možné vyhovieť.

Prvostupňový súd vo veci vykonal rozsiahle a potrebné dokazovanie, náležite a vyvodil z neho aj správny právny záver. Svoje rozhodnutie aj náležite zdôvodnil. Prvostupňový súd sa vyporiadal so všetkými otázkami, ktoré bolo v konaní potrebné prejednať a vykonal všetko potrebné dokazovanie súvisiace s týmto konaním. V odvolaní neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd poukazuje na správne dôvody súdu prvého stupňa, s ktorými sa stotožňuje. Na potvrdenie správnosti záverov súdu prvého stupňa odvolací súd dopĺňa, že vo veci bolo vykonané potrebné a rozsiahle dokazovanie, pričom prvostupňový súd sa vyporiadal so všetkými spornými skutočnosťami, ktoré aj náležite vyhodnotil. Otec v odvolaní prezentuje, že svoje deti miluje, čo v rozhodnutí súdu prvého stupňa nebolo ani spochybnené, na druhej strane okolnosti, ktoré v odvolaniach uvádza boli vyvrátené vykonaným dokazovaním. Je zrejme, že otec si riadne vyživovaciu povinnosť neplnil a jeho vzťahy s maloletými deťmi sú kontroverzné. Taktiež z obsahu spisu je zrejme, že na upokojenie situácie je potrebné, aby deti zmenili prostredie. Rodičovské práva a povinnosti otca ohrozené nie sú, keďže primerane tomu upravil súd prvého stupňa aj styk otca s maloletými deťmi a uložil matke povinnosť otca informovať o podstatných veciach týkajúcich sa detí. Dokazovanie, ktoré vo veci bolo vykonané hraničilo s dokazovaním, ktoré je potrebné vykonať v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností. Súd prvého stupňa dôsledne zväžil aj zložitost' vzťahov medzi rodičmi, ktorá negatívne

vplýva na maloleté deti, pričom neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by viedli k zlepšeniu týchto vzťahov zo strany otca. Z uvedených dôvodov nebolo potrebné nariadiť kontrolné znalecké dokazovanie, keď z obsahu spisu je možné posúdiť, či odlúčenie od otca deti poškodí. Takáto skutočnosť ani zistená nebola, deti deklarovali svoj vzťah k otcovi úprimne, spontánne a bez ovplyvňovania. Udelenie súhlasu na vysťahovanie detí je v súlade s ich záujmom.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa je správne, odvolací súd ho potvrdil podľa § 219 O.s.p..

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p., v spojení s § 146 ods. 1 O.s.p.,

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.